

การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนไทยจากผ้าขาวม้า
เสริมศรี สงเนียม¹ รัฐ ชมภูพาน² อรพินท์ สุขยศ³ สมนศักดิ์ ศรีขันธุ์⁴ จุฬารักษ์ ศรีเมืองใหม่^{5*}

The development of product prototype for Thai hanging
from the loincloth

Serm Sri Songnarm¹ Rath Chombhuphan² Orapin Sukyod³ Somsak Sirikhan⁴ Juraporn Srimuangmai^{5*}

^{1-3,5}คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

⁴ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{1-3,5}Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

⁴ Faculty of Agricultural Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail address: juraporn@rmutt.ac.th

Received: October 2, 2021; revised: March 1, 2022; accepted: July 3, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้ามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า 2. ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า และ 3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานรูปแบบของเครื่องแขวนไทย 2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ 3. คัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าตามแนวคิดการออกแบบ 4. พัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า 5. ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้กับนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐ จังหวัดปทุมธานี 6. ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าจากกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 50 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 สาขาเทคโนโลยีงานประดิษฐ์สร้างสรรค์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และประเมินความพึงพอใจจากการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐ จังหวัดปทุมธานี โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกรูปแบบของเครื่องแขวนประเภทพวงแก้ว ซึ่งเป็นเครื่องแขวนขนาดกลางนำมาประยุกต์และออกแบบร่างกับรูปเลขาณิตรูปห้าเหลี่ยม ซึ่งอยู่ภายใต้การผสมผสานระหว่างศิลปะไทยดั้งเดิมกับเทคนิคสมัยใหม่ร่วมกับวัสดุสังเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์จากผ้าขาวม้า และคลิสตอลชนิดต่าง ๆ นำผ้าขาวม้าเคลือบเจลลาตินมาขึ้นรูปทรงดอกไม้เพื่อใช้ประดิษฐ์ต้นแบบเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ผลการศึกษาค้นคว้าของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการประดิษฐ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าในเรื่องการใช้วัสดุในการประดิษฐ์ ขนาด รูปทรง และลักษณะที่มีความแปลกใหม่มีความสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.72 และ 4.82 ตามลำดับ ในภาพรวมของเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้ามีความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ด้านสีสนความสวยงามของชิ้นงานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 ผลการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐ จังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 83.33 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 76.66 ด้านกระบวนการอบรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาในการอบรม และการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 100.00 ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนา และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ร้อยละ 80.00 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 76.66 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดได้ ร้อยละ 63.33 มีความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ ร้อยละ 56.66

คำสำคัญ: เครื่องแขวนไทย ผ้าขาวม้า การพัฒนา ต้นแบบผลิตภัณฑ์

ABSTRACT

Research on The development of product prototype for Thai hanging machine from the loincloth Purpose for 1. Design and develop products prototype for Thai hanging machine from the loincloth. 2. Transfer development knowledge develop products prototype for Thai Hanging Machine from the Loincloth and 3. Study consumer satisfaction with products Thai Hanging Machine from the Loincloth. There are steps for conducting research as follows: 1. Study basic information about the styles of Thai hanging machines. 2. Analyze data for use in design. 3. Select a draft of Thai hanging machines product from loincloth according to the design concept. 4. The Development of Product Prototype for Thai Hanging Machine from the Loincloth Purpose. 5. Transferring knowledge on The Development of Product Prototype for Thai Hanging Machine from the Loincloth for students of Boriboonsin Rangsit School Pathum Thani Province. 6. Evaluate customer satisfaction with the prototype of a loincloth hanging product by selecting 50 consumers by purposive sample from 1st-4th year students in the Creative Technology Department. Assess the satisfaction of transferring information about creating prototypes of hanging items from loincloths to teachers and students at Boriboonsin Rangsit School in Pathum Thani Province, conducted by the Faculty of Home Economics Technology at Rajamangala University of Technology Thanyaburi. By purposive sampling, 30 individuals were randomly selected. The research results revealed that the experts had chosen a style of puangkeaw hanging. The hanging gadget is of medium size and features pentagonal geometric shapes. It combines traditional Thai art with modern techniques using a unique synthetic material made from loincloth and various sorts of crystals. Flower-shaped prototypes of hangings were made using loincloths coated with gelatin. The study on consumer satisfaction with loincloth-based hanging products revealed that respondents were pleased with the innovative use of materials in generating new and imaginative sizes, forms, and qualities. Are highly content the mean values were 4.84, 4.72, and 4.82, in that order. The loincloth hangers were highly content. The mean value was 3.76. The satisfaction about the color and beauty of the work items was moderate. The mean value was 3.04. Transferring information on making prototypes of hanging products from loincloths to teachers yielded results. Students at Boriboonsin Rangsit School in Pathum Thani Province discovered that the majority of respondents were content with the teachers' knowledge transfer. The content in knowledge transfer is at its peak level, reaching 83.33%. The percentage reached its peak at 76.66 percent. Respondents expressed high satisfaction with the training process, including the equipment and materials preparedness, training period appropriateness, and overall service, which was rated at 100.00 percent. The trainees were really delighted with the usage of information. Capable of utilizing acquired knowledge to innovate and implement it effectively in professional settings. 80.00% can utilize the acquired knowledge in their everyday lives. 76.66% can disseminate the information. Can transfer 63.33% and apply received information with 56.66% certainty.

Keywords: Thai Hanging, Loincloth, Development, Product Prototype

บทนำ

“ผ้าขาม้า” เป็นอาภรณ์เอกลักษณ์ประจำตัวที่อยู่กับคนไทยมาทุกยุคทุกสมัย โดยนิยมใช้กันทั่ว ๆ ไปโดยเฉพาะตามชนบท ผ้าขาม้ามีลักษณะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ส่วนใหญ่ทอมาจากฝ้าย แต่บางครั้งทอจากเส้นไหม บางพื้นที่นิยมทอจากเส้นด้ายดิบ และเส้นป่าน นิยมทอสลักรูปเป็นลายตาหมากรุกหรือเป็นลายทาง โดยมากผลิตในแถบภาคเหนือ หรือภาคอีสาน มีขนาดความกว้างความยาวแตกต่างกันออกไป อายุการใช้งานประมาณ 1-3 ปี นิยมใช้พาดบ่า หรือมัดเอว ผ้าขาม้าถือได้ว่าเป็นผ้าสารพัดประโยชน์ ด้วยรูปลักษณ์และลวดลายที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งได้รวมไว้ทั้งศาสตร์แห่งสีสัน และศิลป์แห่งลายผ้าไทย นำมาผสมผสานกันอย่างกลมกลืน (พวงผกา คุโรวาท, 2535) ในด้านงานประดิษฐ์ผ้าขาม้าพบว่าส่วนใหญ่จะแบ่งผลิตภัณฑ์ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1. เบาะหรือหมอนชนิดต่าง ๆ 2. ประเภทผ้า เช่น ผ้าพันคอ ผ้าขาม้าสำหรับบุ 3. กระเป๋า 4. ตุ๊กตา 5. เครื่องเขียนแนวสเตชันนารี เช่น สมุดโน้ต กระเป๋าใส่โน้ตบุ๊ก กระเป๋าไอโฟน (ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยู่ธยา, 2556) แต่ยังไม่พบว่ามีการนำผ้าขาม้ามาประดิษฐ์ในงานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ไทย เช่น ดอกไม้ พานพุ่มบูชา เครื่องแขวนไทย ในอดีตเครื่องแขวนไทยเป็นการประดิษฐ์ด้วยดอกไม้สดเป็นงานศิลป์ที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา แต่งานศิลปะแขนงนี้ก็ต้องเสื่อมถอยไปเมื่อคราวเสียกรุงเป็นครั้งที่ 2 จากนั้นจึงเริ่มถูกฟื้นฟูอีกครั้งเมื่อเริ่มสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว รูปแบบของเครื่องแขวนดอกไม้สดได้รับการพัฒนามาตามยุคสมัย โดยเฉพาะช่วงที่ประเทศไทยมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติมากขึ้น รูปแบบวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับชาวต่างชาติก็ส่งอิทธิพลต่อชาวสยามในยุคนั้นอยู่ไม่น้อย ทำให้เครื่องแขวนดอกไม้สดเริ่มมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสมัยนิยมมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น รูปแบบของโคมจีน รูปแบบโคมไฟยุโรป เป็นต้น เครื่องแขวนดอกไม้สดจึงมีการผสมผสานทางวัฒนธรรมเป็นด้วยราชสำนัก (มณีรัตน์ จันทนะพะลิน, 2542) ปัจจุบันการประดิษฐ์เครื่องแขวนด้วยดอกไม้สดไม่ค่อยนิยมนัก เนื่องจากเป็นงานประณีตใช้เวลานาน และมีอายุการเก็บสั้นจึงได้มีการประดิษฐ์เครื่องแขวนชนิดต่าง ๆ จากวัสดุแห่งที่สามารถเก็บไว้ได้นาน เช่น ข้าวตอก ดอกไม้พลาสติก ดอกไม้จากดินปั้น ฝ้ายอมสั แต่ยังไม่มีการคิดประดิษฐ์เครื่องแขวนไทยจากผ้าขาม้า ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นควรนำผ้าขาม้าที่เป็นเอกลักษณ์ของผ้าไทยที่ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากผ้าขาม้ายังไม่หลากหลาย และยังไม่ตอบสนองความต้องการของลูกค้านักทุกกลุ่ม จึงมีความสนใจที่จะนำผ้าขาม้ามาประดิษฐ์เป็นเครื่องแขวนไทย นอกจากเป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคแล้วยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าขาม้าซึ่งนอกจากจะเก็บไว้ได้นานแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยทั้ง 2 ชนิด เอาไว้สืบไป

วัตถุประสงค์

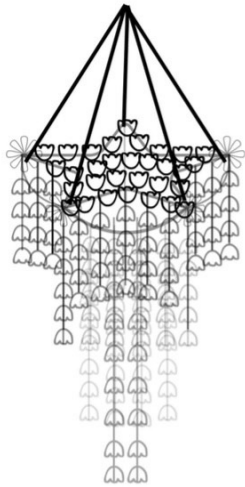
1. เพื่อออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาม้า
2. เพื่อถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาม้า
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาม้า

วิธีดำเนินการวิจัย

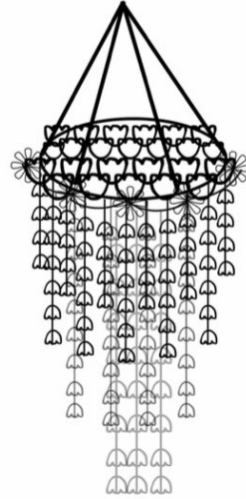
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษารูปแบบของเครื่องแขวนไทย 4 ประเภท ได้แก่ 1. เครื่องแขวนขนาดเล็ก เป็นเครื่องแขวนที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 5-15 เซนติเมตร ยาว 8-45 เซนติเมตร ได้แก่ เครื่องแขวนที่ร้อยด้วยโครงลวดเส้นเล็กเป็นวงกลม วงรี สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม พวงดอกไม้ ดวงดาว และปลา 2. เครื่องแขวนขนาดเล็ก เป็นเครื่องแขวนที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 9-12 นิ้ว ยาว 15-40 นิ้ว ได้แก่ ตาข่ายหน้าช้าง บันไดแก้ว บันไดเงิน บันไดทอง กลิ่นตะแบก กลิ่นจันทน์ กลิ่นจระเข้ กลิ่นคว่ำ ซอวิมสน พุกลิน พัดจีน 3. เครื่องแขวนขนาดกลาง เป็นเครื่องแขวนที่มีลักษณะของโครงและกระเช้ารูปทรงต่าง ๆ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 5-20 นิ้ว ยาว 40-60 นิ้ว ได้แก่ โคมหวด ระย้า และพวงแก้ว 4. เครื่องแขวนขนาดใหญ่ เป็นเครื่องแขวนที่มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษมีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 20-30 นิ้ว ยาว 50-100 นิ้ว ได้แก่ ระย้าใหญ่ พวงแก้วใหญ่ โคมจีน และโคมประยุกต์ (มณีรัตน์ จันทนะพะลิน, 2542) รูปเลขาชนิด เพื่อนำมาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทาง ขอบเขตในการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาม้า

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ คณะผู้วิจัยได้ออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาม้าโดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานรูปแบบของเครื่องแขวนไทย 4 ประเภท ภายใต้การออกแบบตามรูปเลขาชนิด 5 รูปแบบ ดังนี้ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม และรูปหกเหลี่ยม โดยอยู่ภายใต้กระบวนการออกแบบโดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคิดองในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดละเอียดลออ โดยอยู่ภายใต้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ในด้านหน้าที่ใช้สอย ด้านความสวยงามน่าใช้

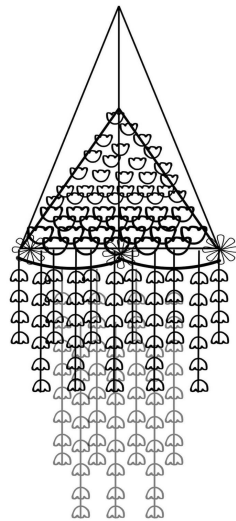
ด้านความสะดวกสบายในการใช้ ด้านความปลอดภัย ด้านความแข็งแรง ราคา วัสดุ กรรมวิธีการผลิต การบำรุงรักษาซ่อมแซม และการขนส่ง ผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกรูปแบบของเครื่องแขวนประเภทพวงแก้ว ซึ่งเป็นเครื่องแขวนขนาดกลาง และนำมาออกแบบร่างผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนสร้างสรรค์จากผ้าขาวม้าตามรูปเลขาคณิต 5 รูปแบบ ดังนี้

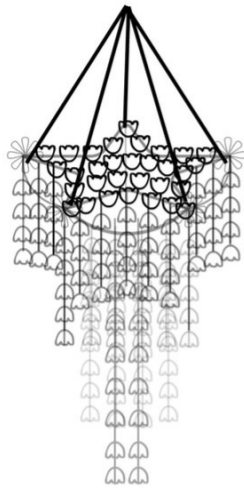
ภาพ 1 การออกแบบร่างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

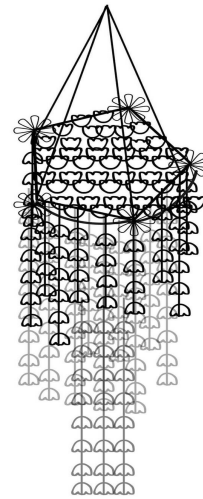
ภาพ 2 การออกแบบร่างรูปวงกลม

ภาพ 3 การออกแบบร่างรูปสามเหลี่ยม

ภาพ 4 การออกแบบร่างรูปห้าเหลี่ยม

ภาพ 5 การออกแบบร่างรูปหกเหลี่ยม

3. การคัดเลือกแบบ หลังจากที่ได้ออกแบบร่างผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าตามแนวคิดการออกแบบ จำนวน 5 รูปแบบ นำแบบร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 3 ท่าน ประเมินคุณภาพความเหมาะสมเพื่อคัดเลือก 1 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก ได้แก่ การออกแบบร่างรูปห้าเหลี่ยม

4. การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า คณะผู้วิจัยได้เริ่มจากการทดลองนำผ้าขาวม้า 3 ชนิด มาพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ได้แก่ ผ้าขาวม้าจากท้องตลาด ผ้าขาวม้าเคลือบเจลลาติน และผ้าขาวม้าเคลือบแป้งมันสำปะหลัง เพื่อเลือกผ้าขาวม้าที่มีคุณภาพเหมาะสมในการพัฒนาต้นแบบมากที่สุด พบว่า ผ้าขาวม้าเคลือบเจลลาตินนำมาขึ้นรูปทรงดอกไม้ได้สวยและคงความเป็นดอกไม้ได้ดีที่สุด

5. การถ่ายทอดความรู้ เป็นการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้กับนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรังสิต จังหวัดปทุมธานี

6. การประเมินผล

6.1 หลังจากที่ได้พัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ได้นำข้อมูลมาประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าจากกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 50 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 สาขาเทคโนโลยีงานประดิษฐ์สร้างสรรค์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

6.2 ประเมินความพึงพอใจจากการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

1.1 การขึ้นโครงสร้างของเครื่องแขวน

ภาพ 5 ตัดขึ้นรูปหัวเหลี่ยมจากโฟม

ภาพ 6 ขึ้นโครงสร้างไม้เป็นรูปดาว 5 แฉก

ภาพ 7 นำโครงไม้ไผ่ยึดกับโฟมหัวเหลี่ยม

ภาพ 8 หุ้มกระดาษสาให้เรียบร้อยทั้ง 2 ด้าน

ภาพ 9 ตัดโฟมกว้าง 20 เซนติเมตร

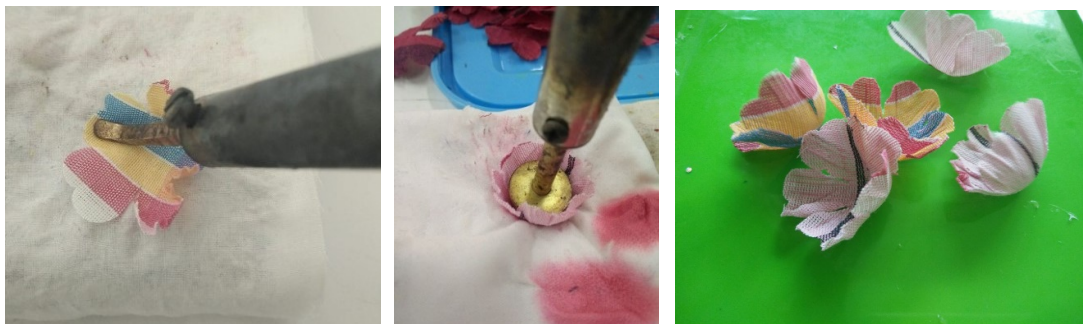

ภาพ 10 นำไปยึดกับโครงหัวเหลี่ยมด้านไม้ไผ่
เกล้าลบเหลี่ยมให้เป็นครึ่งวงกลมหุ้มด้วยกระดาษสา

1.2 การเตรียมกลีบดอกไม้

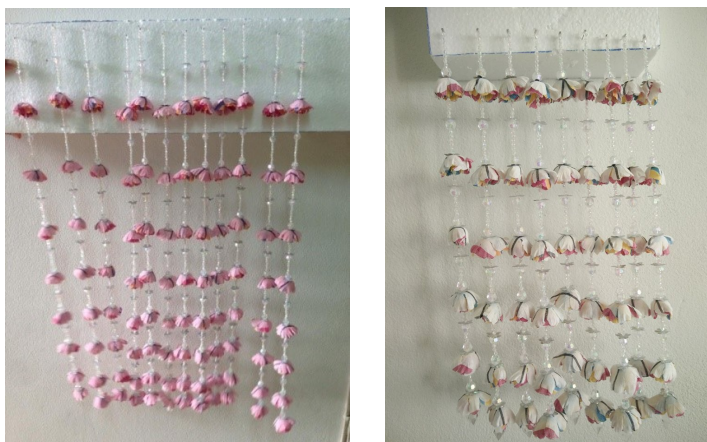

ภาพ 11 นำผ้าขาวม้าพับตามสีที่ต้องการ ใช้กระดาษแข็งรองด้านล่างของผ้า นำไปวางบนแป้นรองพิมพ์ รูปกลีบดอกไม้ จากนั้นหมุนเครื่องตอกกลีบจนกว่าผ้าจะขาดเป็นรูปกลีบดอกไม้ตามแบบพิมพ์

ภาพ 12 รีดกลีบดอกไม้ด้วยเครื่องรีดหัวหยักทุกกลีบ จากนั้นใช้เครื่องรีดหัวกลมรีดตรงกลางกลีบ เพื่อให้กลีบเป็นหลุมเหมือนกระถง

1.3 การเตรียมตุ้มตั้ง และอุบะ

ภาพ 13 การร้อยตุ้มตั้งมี 2 ขนาด ได้แก่ ขนาดที่ 1 ร้อยกลีบสีชมพูซ้อนกลีบสีขาว โดยให้สีชมพูอยู่ด้านบน ร้อยคริสตัลทรงหยดน้ำอยู่ล่างสุดตามด้วยกลีบชมพูขาว ร้อยต่อด้วยเลื่อม และลูกปัดขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ สลับกันไป ความยาว 60 เซนติเมตร จำนวน 25 เส้น ขนาดที่ 2 ร้อยกลีบสีขาวซ้อนสีชมพู โดยให้สีขาวอยู่ด้านบน ใช้การร้อยเหมือนกับขนาดที่หนึ่ง โดยมีความยาว 40 เซนติเมตร จำนวน 65 เส้น

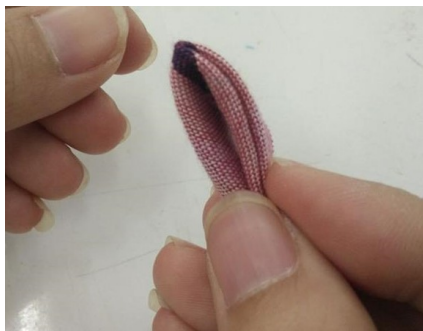

ภาพ 14 การร้อยอุบะจำนวน 5 เส้น

1.4 การทำดอกไม้ประกอบเฟือง

ภาพ 15 ตัดผ้าเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสพับครึ่งเป็นสามเหลี่ยม 1 ครั้ง จากนั้นพับด้านซ้ายไปด้านขวาอีก 1 ครั้ง

ภาพ 16 จับมุมปลายของผ้าทั้งสองด้านประกบกัน ใช้ปืนกาวติดให้แน่นจะได้เป็นกลีบดอกไม้ 1 กลีบ

1.5 การประกอบดอกไม้

ภาพ 17 เย็บปลายกลีบดอกไม้ติดกัน ดึงให้แน่น จัดกลีบให้ได้รูปทรง ใช้ปืนกาวติดตรงกลางดอก เพื่อให้กลีบดอกแน่น และได้รูปทรงของดอกไม้สวยงามมากยิ่งขึ้น

1.6 การประกอบเฟือง

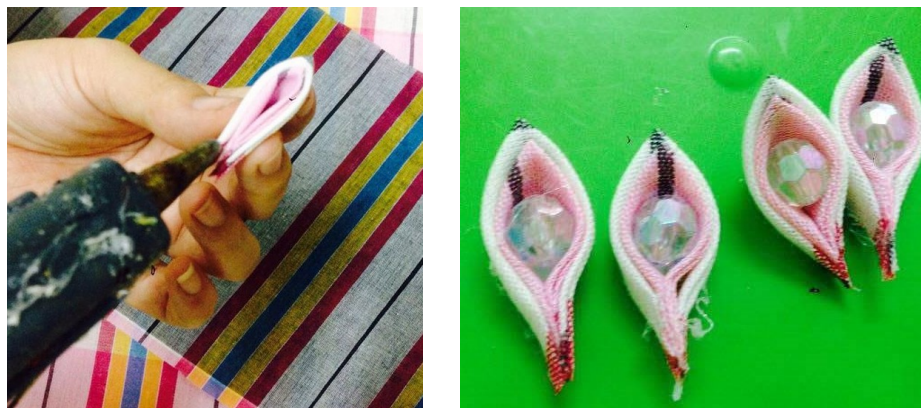

ภาพ 18 ตัดลวดเป็นโครงเฟือง นำดอกไม้ผ้าขาวม้ามาติดบนลวดจำนวน เฟืองละ 7 ดอก โดยให้ดอกกลีบลี้นี้อยู่ตรงกลาง และลดขนาดลงไปเรื่อย ๆ

ภาพ 19 นำด้ายดัดเฟือง 15 เส้น ทั้งหมด 5 เฟือง จากนั้นติดเลื่อมสีเงินตามด้วยลูกปัดขนาดเล็กติดตรงกลาง เพื่อตกแต่งเป็นเกสรดอกไม้

1.7 การประดิษฐ์ทັตุ

ภาพ 20 ตัดผ้าเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า พับผ้าเป็นสามเหลี่ยมสองครั้ง นำผ้าสามเหลี่ยมประกบกัน 2 ชั้น ใช้ปืนกาวยึดให้แน่น นำคริสตัลลูกใหญ่ติดตรงกลาง

ภาพ 21 เย็บปลายกลีบดอกไม้ให้ติดกัน 1 ดอก ใช้ 8 กลีบ มัดดิ่งด้ายให้แน่น จากนั้นใช้ปืนกาวยึดอีกครั้ง

ภาพ 22 นำเลื่อมสีเงินและลูกปัดคริสตัลมาติดตกแต่งเป็นเกสรของทັตุ
นำลวด และกระดาษแข็งยึดติดด้านหลังทັตุ สำหรับนำไปประกอบกับโครงเครื่องแขวน

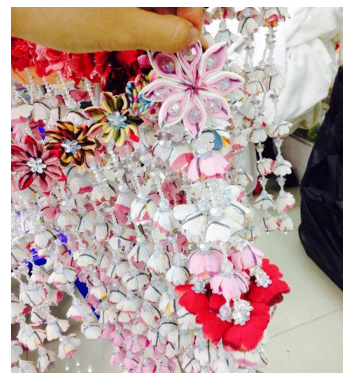
1.8 การประกอบเครื่องแขวน

ภาพ 23 นำกลีบดอกไม้มาติดลงบนโครงเครื่องแขวน

ภาพ 24 ติดตั้งตั้งเส้นยาสีชมพูด้านในเป็นวงกลมจำนวน 25 เส้น จากนั้นติดตั้งตั้งเส้นสีขาวยาวตรงขอบ โครงเครื่องแขวนที่เป็น
ห้าเหลี่ยม จำนวน 65 เส้น ติดอุบะพุทตรงกลางโครงเครื่องแขวนยึดด้วยปืนกาวให้แน่น

ภาพ 25 ติดเฟืองตรงส่วนปลายแฉกของโครงเครื่องแขวน จำนวน 5 เฟือง จากนั้นติดอุบะตรงมุมของโครงเครื่องแขวน 5 มุม
ติดท่อนอุบะยึดด้วยปืนกาวให้แน่นทั้ง 5 มุม

ภาพ 26 ชิ้นงานสำเร็จการพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

2. ผลการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐสิต จังหวัดปทุมธานี

การถ่ายทอดความรู้การพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า ครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการทำเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า โดยการนำผ้าขาวม้ามาดอกลีบดอกไม้ และรีดให้ขึ้นรูปทรงดอกไม้ด้วยเครื่องรีดกลีบดอกไม้ พร้อมทั้งการเตรียมส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องแขวน ได้แก่ อุบะ ดั้งตั้ง เฟือง และท่อนุ รวมทั้งวัสดุตกแต่งอื่น ๆ ได้แก่ คลิสตอลขนาดต่าง ๆ เลื่อมดอกไม้ เพื่อเพิ่มความสวยงาม และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเครื่องแขวน

ภาพ 27 การถ่ายทอดความรู้การพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครูและนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรัฐสิต จังหวัดปทุมธานี

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจจากการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรังสิต จังหวัดปทุมธานี

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 83.33 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 76.66 ด้านกระบวนการอบรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาในการอบรม และการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 100.00 ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนา และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ร้อยละ 80.00 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 76.66 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดได้ ร้อยละ 63.33 มีความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ ร้อยละ 56.66 กล่าวคือ การถ่ายทอดความรู้หากต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ประโยชน์และมีความพึงพอใจ ผู้สอนควรเตรียมตัวให้พร้อมในด้านการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจที่จะเรียนรู้และพร้อมที่จะนำความรู้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้

3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้บริโภค

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าจากกลุ่มผู้บริโภค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาผู้หญิง อายุ 20 ปี มีความสนใจในผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าขาวม้า มีความพึงพอใจในการประดิษฐ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าในเรื่อง การใช้วัสดุในการประดิษฐ์ ขนาด รูปทรง และลักษณะที่มีความแปลกใหม่มีความสร้างสรรค์มีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.72 และ 4.82 ตามลำดับ ในภาพรวมของเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้ามีความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ส่วนด้านสีสนความสวยงามของชิ้นงานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 กล่าวคือ การสร้างสรรค์และออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ภายใต้ผลิตภัณฑ์เดิมนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่แล้วยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ได้ สามารถสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนภายใต้การออกแบบ สีสน ลวดลาย รูปแบบที่น่าสนใจ สามารถนำผลิตภัณฑ์ไปต่อยอดและใช้ประโยชน์ได้หลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การออกแบบและพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ได้พัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าซึ่งปกติผ้าขาวม้าจะนำมาตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการนำผ้าขาวม้ามาทำผลิตภัณฑ์เครื่องแขวน หลักการออกแบบได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานรูปแบบของเครื่องแขวนไทย 4 ประเภท ได้แก่ 1. เครื่องแขวนขนาดจิ๋ว เป็นเครื่องแขวนที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 5-15 เซนติเมตร ยาว 8-45 เซนติเมตร ได้แก่ เครื่องแขวนที่ร้อยด้วยโครงลวดเส้นเล็กเป็นวงกลม วงรี สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม พวงดอกไม้ ดวงดาว และปลา 2. เครื่องแขวนขนาดเล็ก เป็นเครื่องแขวนที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 9-12 นิ้ว ยาว 15-40 นิ้ว ได้แก่ ตาข่ายหน้าช้าง บันไดแก้ว บันไดเงิน บันไดทอง กลิ่นตะแบก กลิ่นจันทน์ กลิ่นจระเข้ กลิ่นคว่ำ ข่อยวิมเสน พุทธรักษา พัดจีน 3. เครื่องแขวนขนาดกลาง เป็นเครื่องแขวนที่มีลักษณะของโครงและกระเช้ารูปทรงต่าง ๆ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 5-20 นิ้ว ยาว 40-60 นิ้ว ได้แก่ ดมหวด ระบาย และพวงแก้ว 4. เครื่องแขวนขนาดใหญ่ เป็นเครื่องแขวนที่มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษมีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 20-30 นิ้ว ยาว 50-100 นิ้ว ได้แก่ ระบายใหญ่ พวงแก้วใหญ่ โคมจีน และโคมประยุกต์ (มณีรัตน์ จันทนะพะลิน, 2528) ภายใต้การออกแบบตามรูปเลขาคณิต 5 รูปแบบ ดังนี้ รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม และรูปหกเหลี่ยม อยู่ภายใต้กระบวนการออกแบบโดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดละเอียดละออ และอยู่ภายใต้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ในด้านหน้าที่ใช้สอย ด้านความสวยงามน่าใช้ ด้านความสะดวกสบายในการใช้ ด้านความปลอดภัย ด้านความแข็งแรง ราคา วัสดุ กรรมวิธีการผลิต การบำรุงรักษาซ่อมแซม และการขนส่ง นำมาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทาง ขอบเขตในการพัฒนาด้านแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกรูปแบบของเครื่องแขวนประเภทพวงแก้ว ซึ่งเป็นเครื่องแขวนขนาดกลางนำมาประยุกต์และออกแบบร่างกับรูปเลขาคณิต 5 รูปแบบ ซึ่งอยู่ภายใต้การผสมผสานระหว่างศิลปะไทยดั้งเดิมกับเทคนิคสมัยใหม่ร่วมกับวัสดุสังเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์จากผ้าขาวม้าและคลิสตอลชนิดต่าง ๆ นำแบบร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 3 ท่าน ประเมินคุณภาพความเหมาะสมเพื่อคัดเลือก 1 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก ได้แก่ การออกแบบร่างรูปห้าเหลี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับ (Nichanan Angi, 2023) ได้ศึกษานวัตกรรมเครื่องแขวนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ได้สร้างสรรค์การออกแบบเครื่องแขวนโดย

ใช้เทคนิค Macrame ที่ทันสมัยประกอบด้วยการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ เช่น ดอกไม้แห้ง และผ้า เป็นต้น การใช้เทคนิค Macrame ในการสร้างเครื่องแขวนรูปแบบใหม่เป็นการ ผสมผสานระหว่างศิลปะไทยดั้งเดิมกับเทคนิคที่ทันสมัยที่สามารถทำให้เครื่องตกแต่งนั้นทนทานและยังรักษาแบบฉบับของการออกแบบได้ ผลิตภัณฑ์ Macrame by Nicha แสดงให้เห็นถึงการเคารพและคุณค่าในเครื่องตกแต่งดั้งเดิมของไทย และเป็นสัญลักษณ์ใหม่ที่สัญลักษณ์ของประเทศไทยคงความสวยงาม และอยู่อย่างยั่งยืนในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับ (กิตติศักดิ์ ธรรมศักดิ์ชัย และคณะ, 2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาของที่ระลึกจากเครื่องแขวนไทย กล่าวว่า การพัฒนาและปรับปรุงเครื่องแขวนไทย โดยการประยุกต์รูปแบบและวัสดุให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัย แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ของเครื่องแขวนไทย โดยให้อยู่ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะสามารถช่วยเผยแพร่ศิลปกรรมเครื่องแขวนไทยให้เป็นที่รู้จักได้มากขึ้น อีกทั้งยังจะช่วยสร้างความหลากหลายให้กับสินค้าของที่ระลึกของไทย สามารถเป็นตัวแทนที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมไทยอันดีงามได้เป็นอย่างดี และจากการทดลองนำผ้าขาวม้า 3 ชนิด มาพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ได้แก่ ผ้าขาวม้าจากท้องตลาด ผ้าขาวม้าเคลือบเจลลาติน และผ้าขาวม้าเคลือบแป้งมันสำปะหลัง เพื่อเลือกผ้าขาวม้าที่มีคุณภาพเหมาะสมในการพัฒนาต้นแบบมากที่สุด พบว่า ผ้าขาวม้าเคลือบเจลลาตินนำมาขึ้นรูปทรงดอกไม้ได้สวยและคงความเป็นดอกไม้ได้ดีที่สุด สอดคล้องกับ (อภิรติ โสฬส และคณะ, 2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าด้วยเทคโนโลยีการตกแต่งกลิ่น พบว่า การเคลือบเจลลาตินเป็นการเพิ่มความกระด้างหรือความแข็งให้กับผ้าเพื่อให้ผ้าทรงตัวได้ดี

2. การถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 83.33 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 76.66 ด้านกระบวนการอบรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาในการอบรม และการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 100.00 ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนา และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ร้อยละ 80.00 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 76.66 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดได้ ร้อยละ 63.33 มีความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ ร้อยละ 56.66 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (แก้วทอง สอนสังข์, 2546) พบว่าการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ และการพัฒนาปรับเปลี่ยนโดยความคิดสร้างสรรค์ของชุมชนจะสามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชอบ เข้มกลัด และโกวิทย์ พวงงาม, 2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วมเชิงประยุกต์ พบว่า การเผยแพร่ความรู้สู่เยาวชนในท้องถิ่นแสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าจากกลุ่มผู้บริโภค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจในผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าขาวม้า มีความพึงพอใจในการประดิษฐ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าในเรื่อง การใช้วัสดุในการประดิษฐ์ ขนาด รูปทรง และลักษณะที่มีความแปลกใหม่มีความสร้างสรรค์มีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.72 และ 4.82 ตามลำดับ ในภาพรวมของเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้ามีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ส่วนด้านสีสันทนความสวยงามของชิ้นงานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 สอดคล้องกับแนวคิดของ (นวนน้อย บุญวงศ์, 2539) ในด้านหลักเกณฑ์การออกแบบผลิตภัณฑ์ได้แก่ ด้านประโยชน์ใช้สอยด้านความงามด้านการดำรงลักษณะเฉพาะด้านวัสดุ และด้านราคา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุรเชษฐ์ ไชยอุปละ, 2546) การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จะแสดงออกมาในรูปแบบการ ใช้ประโยชน์ และสร้างความแตกต่างจากสิ่งที่มีอยู่

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

การออกแบบได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานรูปแบบของเครื่องแขวนไทย 4 ประเภท ได้แก่ 1. เครื่องแขวนขนาดใหญ่ 2. เครื่องแขวนขนาดเล็ก 3. เครื่องแขวนขนาดกลาง 4. เครื่องแขวนขนาดใหญ่ ภายใต้การออกแบบตามรูปเลขาคณิต 5 รูปแบบ ดังนี้ รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม และรูปหกเหลี่ยม อยู่ภายใต้กระบวนการออกแบบโดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดละเอียดละออ และอยู่ภายใต้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ในด้านหน้าที่ใช้สอย ด้านความสวยงามนำใช้ด้านความสะดวกสบายในการใช้ ด้านความปลอดภัย ด้านความแข็งแรง ราคา วัสดุ กรรมวิธีการผลิต การบำรุงรักษาซ่อมแซม

และการขนส่ง นำมาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทาง ขอบเขตในการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า ผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกรูปแบบของเครื่องแขวนประเภทพวงแก้ว ซึ่งเป็นเครื่องแขวนขนาดกลางนำมาประยุกต์และออกแบบร่าง กับรูปเลขาคณิต 5 รูปแบบ ซึ่งอยู่ภายใต้การผสมผสานระหว่างศิลปะไทยดั้งเดิมกับเทคนิคสมัยใหม่ร่วมกับวัสดุสังเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์จากผ้าขาวม้าและคลิสตอลชนิดต่าง ๆ นำแบบร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 3 ท่าน ประเมินคุณภาพความเหมาะสมเพื่อคัดเลือก 1 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก ได้แก่ การออกแบบร่างรูปห้าเหลี่ยม และนำผ้าขาวม้าเคลือบ เจลาตินนำมาขึ้นรูปทรงดอกไม้เพื่อใช้ประดิษฐ์ต้นแบบเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

2. ผลการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าให้ครู และนักเรียนโรงเรียนบริบูรณ์ ศิลป์รังสิต จังหวัดปทุมธานี

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 83.33 มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 76.66 ด้านกระบวนการอบรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ อบรม และการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 100.00 ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้เข้ารับการ อบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนา และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ร้อยละ 80.00 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 76.66 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดได้ ร้อยละ 63.33 มีความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ ร้อยละ 56.66

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้า

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการประดิษฐ์เครื่องแขวนจากผ้าขาวม้าในเรื่อง การใช้วัสดุในการประดิษฐ์ ขนาด รูปทรง และลักษณะที่มีความแปลกใหม่มีความสร้างสรรค์มีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.72 และ 4.82 ตามลำดับ ในภาพรวมของเครื่องแขวนจากผ้าขาวม้ามีความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ส่วนด้านสีสนความ สวยงามของชิ้นงานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ ธรรมศักดิ์ชัย และคณะ. (2558). การศึกษาและพัฒนาของที่ระลึกจากเครื่องแขวนไทย. วารสารวิชาการ

ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 6(1), 149-160.

แก้วทอง สอนสังข์. (2546). การศึกษางานศิลปะหัตถกรรมกระจูดใน จ.นราธิวาส พัทลุง และสุราษฎร์ธานี (กศ.ม.)

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชอบ เข้มกลัด และโกวิท พวงงาม. (2547). การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเชิงประยุกต์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอ ธรรม.

ทะนุงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา. (วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556). ศิลปหัตถกรรม. หนังสือพิมพ์มติชนคอลัมน์เส้นทางเศรษฐกิจ อาชีพอิสระของคนทำกิน. สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2558, จาก https://www.sentangedtee.com/news_detail.php?rich_id=280§ion=2

นวนน้อย บุญวงศ์. (2542). หลักการออกแบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงผกา คุโรวาท. (2535). คู่มือประวัติเครื่องแต่งกาย. รวมสาส์น. กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.baanjomayut.com>.

มนิรัตน์ จันทนะพะลิน. (2542). เครื่องแขวนไทย ดอกไม้สด. หนังสือชุดมรดกไทย เล่มที่ 4. สาขาศิลปะประดิษฐ์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต. กรุงเทพฯ.

สุรเชษฐ์ ไชยอุปละ. (2546). การศึกษาและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานผักตบชวาสำหรับศูนย์ศิลปาชีพบางไทร. (คอ.ม.). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อภิรติ โสฬส และคณะ. (2559). การพัฒนามาลย์จากผ้าด้วยเทคโนโลยีการตกแต่งกลิ่น (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

Nichanan Angi. (2023). วิวัฒนาการ ความสำคัญ และการออกแบบของเครื่องแขวน: การทดลองศึกษาลึกซึ้งในประวัติศาสตร์ศิลป์ไทย. ร้านขายของตกแต่งบ้านออนไลน์และกิฟช็อปในกรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก <https://www.macramebynicha.com/blogs/infos/เครื่องแขวนไทยคืออะไร>